

## UZASADNIENIE

### 1. Przedmiot regulacji:

Przedmiotem regulacji jest wskazanie przedstawicieli do Rady Programowej Oddziału Kujawsko-Pomorskiego Centrum Edukacji i Innowacji „Centrum Edukacji Astronomicznej” w Toruniu

### 2. Omówienie podstawy prawnej:

§ 10 ust. 4 statutu Kujawsko-Pomorskiego Centrum Edukacji i Innowacji w Toruniu, stanowiącego załącznik do uchwały Nr LII/711/22 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 19 grudnia 2022 r. w sprawie utworzenia instytucji kultury pod nazwą Kujawsko-Pomorskie Centrum Edukacji i Innowacji w Toruniu oraz nadania jej statutu (Dz. Urz. Województwa Kujawsko-Pomorskiego poz. 7255 oraz z 2023 r. poz. 7397).

### 3. Konsultacje wymagane przepisami prawa (łącznie z przepisami wewnętrznymi):

Nie dotyczy.

### 4. Uzasadnienie merytoryczne:

Wskazanie przedstawicieli do Rady Programowej Oddziału Kujawsko-Pomorskiego Centrum Edukacji i Innowacji „Centrum Edukacji Astronomicznej” w Toruniu jest wymogiem określonym w statucie KPCEI (§ 10 ust. 4). Rada Programowa Oddziału Kujawsko-Pomorskiego Centrum Edukacji i Innowacji „Centrum Edukacji Astronomicznej” w Toruniu pełni funkcję organu doradczego Dyrektora KPCEI. Do zadań rady będzie należało tworzenie i opiniowanie programów merytoryczno-obszaryjnych skierowanych do realizacji w Astrobazach Kopernik, diagnozowanie potrzeb regionu w kontekście wszystkich szczebli kształcenia w zakresie astronomii, opiniowanie tematyki i harmonogramu szkoleń dla koordynatorów przyszłolnych obserwatoriów astronomicznych Astro baza Kopernik, inicjowanie działań popularyzatorskich w zakresie astronomii, budowanie regionalnej tożsamości oraz poczucia terytorialnej przynależności poprzez promocję Województwa Kujawsko-Pomorskiego jako regionu astronomicznego. W ramach Oddziału Centrum w Toruniu planuje się koordynację wszelkich działań związanych z popularyzacją nauk ścisłych w korelacji z astronomią, co będzie służyło do praktycznego przekazywania wiedzy i rozwijania pasji.

Proponowany przedstawiciel Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego do Rady Programowej Prof. dr hab. Andrzej Kus od 1993 był profesorem nadzwyczajnym Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, tytuł naukowy otrzymał w roku 2003 i w tym samym roku stanowisko profesora zwyczajnego. Posiada znaczący dorobek naukowy i bogate doświadczenie w radioastronomii. Łącznie opublikował ponad 120 prac z indeksem cytowań ponad 2000 (wg astronomicznej bazy danych Smithsonian NASA ADS). Ponad sześć lat spędził w wiodących ośrodkach badawczych w Europie i USA. Przez wiele lat był kierownikiem Katedry Radioastronomii UMK, a w latach 2001-2010 pełnił funkcję dyrektora Centrum Astronomii UMK. Jego działalność naukowa obejmuje szeroki zakres współczesnej radioastronomii i koncentruje się na studiowaniu aktywnych galaktyk i kwazarów oraz badaniu źródeł maserów molekularnych. Był wykonawcą wielu projektów europejskich w latach 1991-2010. Aktywnie rozwijał współpracę międzynarodową z czołowymi ośrodkami naukowymi Europy i USA. Od 2010 roku członek Rady Programowej Astro baz przy Marszałku Województwa Kujawsko-Pomorskiego. W latach 2009-2011 kierował konsorcjum dyrektorów europejskich obserwatoriów VLBI. Do największych osiągnięć naukowych zaliczyć należy: wykonanie przeglądu nieba 5C7 w Cambridge, dokonanie pierwszej trójwymiarowej tomografii otoczki gwiazdowej OH/IR 127.8-0.0, odkrycie nadświetlnej prędkości ruchu składników w kwazarze 3C309.1, pionierskie badania VLBI AGN-ów w zakresie fal mm, badanie AGN-ów w obszarze HDF, przegląd źródeł metanolowych w Galaktyce oraz przygotowanie i wdrożenie projektu OCRA radiowej matrycy odbiorczej dla RT 32m (RT4).

Z punktu widzenia rozwoju nauki i przygotowania nowoczesnego warsztatu pracy dla młodego pokolenia badaczy, największe znaczenie miały prace dotyczące VLBI i spektroskopii. Dużą wagę mają efekty jego prac przy budowie i uruchomieniu 32m radioteleskopu oraz prac prowadzących do przygotowania i wdrożenia optymalnych programów badawczych na RT4. Wraz z zespołem Katedry Radioastronomii CA UMK udało się stworzyć podstawy dla funkcjonowania nowoczesnego akademickiego centrum badawczego uczestniczącego w pracach Europejskiej Sieci VLBI. Inicjator budowy dużego ok. 100 m średnicy radioteleskopu w Polsce (Dębowiec, Bory Tucholskie), jest dyrektorem Konsorcjum naukowego „Narodowe Centrum Radioastronomii i Inżynierii Kosmicznej”, utworzonego przez 10 jednostek krajowych (Uniwersytety, Politechniki, Instytuty PAN). Jest członkiem międzynarodowych towarzystw naukowych, w tym Międzynarodowej Unii Astronomicznej (IAU), Międzynarodowej Unii Nauk Radiowych (URSI), Europejskiego Towarzystwa Astronomicznego (EAS), posiada jako jeden z dwóch polskich astronomów, honorowe członkostwo Królewskiego Towarzystwa Astronomicznego Wielkiej Brytanii.

Proponowany przedstawiciel Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego do Rady Programowej dr hab. prof. Uniwersytetu Mikołaja Kopernika Maciej Mikołajewski jest astronomem specjalizującym się w astrofizyce obserwacyjnej, fotometrii i spektroskopii gwiazdowych układów podwójnych i gwiazd osobliwych. Współorganizator szerokich międzynarodowych kampanii obserwacyjnych. Współodkrywca m.in. nowej klasy gwiazd symbiotycznych (CH Cyg, MWC 560), z białym karłem obdarzonym silnym polem magnetycznym, unikatowej gwiazdy zaćmieniowej EE Cep z rozległym dyskiem protoplanetarnym oraz najbliższego (do dziś) Ziemi zjawiska mikrosoczewkowania grawitacyjnego. Zaangażowany w działalność związaną z popularyzacją astronomii i upowszechnianiem wiedzy. W latach 1991-94 jako redaktor naczelny współuczestniczył w transformacji kwartalnika „Postępy Astronomii” w popularnonaukowy periodyk o szerokim zasięgu. W latach osiemdziesiątych i dziewięćdziesiątych ub. wieku członek Rady Programowej Olszyńskiego Planetarium i Obserwatorium Astronomicznego. Członek ogólnopolskich komitetów obchodów Międzynarodowego Roku Astronomii 2009 i Roku Jana Heweliusza 2011. W roku 2009 jako pełnomocnik Prezydenta Torunia, współorganizator działań promocyjnych, naukowych, edukacyjnych i kulturalnych w ramach Roku Astronomii. Członek rad programowo-naukowych gdańskiego centrum popularyzacji Hevelianum i kujawsko-pomorskiego projektu „Astrobaza” oraz Komitetu Głównego Olimpiady Astronomicznej. W latach 2005-2009 skarbnik, a w okresie 2009-2021 wiceprezes Polskiego Towarzystwa Astronomicznego (PTA). W latach 2013-2020 przez kilka lat pełnił funkcję prezesa Fundacji Nicolaus Copernicus oraz eksperta Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego ds. oceny projektów w zakresie popularyzacji nauki. Od 2017 roku członek Zarządu Polskiego Towarzystwa Miłośników Astronomii (PTMA). Jesienią 2011, jako nowy redaktor naczelny, przejął wydawany przez PTA i PTMA dwumiesięcznik Urania-Postępy Astronomii, przekształcając go w pełni kolorowy, nowoczesny magazyn popularnonaukowy. Od roku 2015 współautor telewizyjnego serialu naukowego „Astronarium”, a w roku 2019 odcinkowego filmu dokumentalnego „Astronomia Niepodległa”. Okazjonalnie autor tekstów piosenek, musicali dla dzieci i młodzieży i komiksu „Mała Urania” oraz scenarzysta serialu dla dzieci i spektaklu w Teatrze Baj Pomorski pod tym samym tytułem. „Urania” oraz „Astronarium” zostały wyróżnione prestiżowym tytułem „Popularyzator Nauki”. Za swoją działalność w zakresie popularyzacji astronomii, Polskie Towarzystwo Astronomiczne nagrodiło Macieja Mikołajewskiego Medalem im. Włodzimierza Zonna.

Proponowany przedstawiciel Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego do Rady Programowej Pan Czesław Stawikowski był nauczycielem fizyki, matematyki, elektrotechniki, w latach 1990 – 1998 dyrektorem Oddziału Kuratorium Oświaty w Toruniu, a następnie starszym wizytatorem Kuratorium Oświaty w Bydgoszczy – Delegatury w Toruniu. Współpracował z Urzędem Marszałkowskim Województwa Kujawsko-Pomorskiego

w charakterze eksperta edukacyjnego w zakresie przygotowania założeń Strategii Edukacji Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2008-2013, Strategii Rozwoju Województwa Kujawsko-Pomorskiego 2020 plus, Strategii Rozwoju Województwa Kujawsko-Pomorskiego - Strategii Przyspieszenia 2030 plus oraz Regionalnej Strategii Innowacyjności Województwa Kujawsko-Pomorskiego w części edukacyjnej Centrum Transferu Technologii. Od 2010 roku członek Rady Programowej Astrobaz przy Marszałku Województwa Kujawsko-Pomorskiego. Opiekun młodzieżowych kół astronomicznych i astronomiczno-fizycznych. Członek Oddziału Toruńskiego Polskiego Towarzystwa Miłośników Astronomii. Od 1989 roku współorganizator Wojewódzkiego Konkursu z Fizyki i Astronomii dla szkół podstawowych. Współautor zadań testowych i obserwacyjnych, wiceprzewodniczący Wojewódzkiej Komisji Konkursowej, współorganizator Wojewódzkiego Konkursu na Referat z Zakresu Astronomii i Astronautyki i Wojewódzkiego Młodzieżowego Seminarium Astronomiczno-Astronautycznego. Przewodniczył Komisji Konkursowej Ogólnopolskiego Konkursu Wiedzy o Mikołaju Koperniku dla szkół podstawowych i ponadpodstawowych. Współautor apelu do Ministra Edukacji Narodowej w sprawie korekty podstawy programowej w zakresie elementów astronomii i fizyki współczesnej.

#### **5. Ocena skutków regulacji:**

Wskazanie przedstawicieli do Rady Programowej Oddziału Kujawsko-Pomorskiego Centrum Edukacji i Innowacji „Centrum Edukacji Astronomicznej” w Toruniu wpłynie pozytywnie na przygotowywanie, wdrażanie oraz realizację innowacyjnych programów w zakresie nauk ścisłych ze szczególnym uwzględnieniem edukacji astronomicznej o zasięgu regionalnym i krajowym. Szczegółowy tryb działania Rady określi uchwalony przez nią regulamin, zatwierdzony przez Kierownika Oddziału. Podjęcie niniejszej uchwały jest uzasadnione.